

(04.04.2006 tarih ve 26129 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.)

FIRAT ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 - (1) Bu Yönetmelikle, Fırat Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretime ilişkin esaslar düzenlenmektedir.

Dayanak

MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 - (1) Bu Yönetmelikte geçen:

- a) Üniversite: Fırat Üniversitesini,
- b) Senato: Fırat Üniversitesi Senatosunu,
- c) Enstitü: Fırat Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler, Sağlık Bilimleri Enstitülerini,
- ç) Enstitü Kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitü anabilim dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- d) Enstitü Yönetim Kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
- e) Anabilim Dalı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisans Üstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinde enstitüler için belirlenen anabilim dallarını,
- f) Anabilim Dalı Başkanı: Yukarıda sözü geçen Yönetmelikte belirtilen anabilim dallarının başkanlarını,
- g) Anabilim Dalı Kurulu: Enstitülerde programı bulunan anabilim dallarında lisansüstü düzeyde ders veren öğretim sorumluları ve danışmanlardan oluşan kurulu,
- ğ) ALES: Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını, *
- h) ÜDS: Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavını,
- ı) TUS: Tıpta Uzmanlık Sınavını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Programlar, Derslerin Açılması, Danışmanlık

Öğretim programları

MADDE 4 - (1) Enstitüler, Yükseköğretim Kurulunca belirlenen dallarda lisansüstü öğretim programları düzenleyip yürütürler. Bu öğretim programları Enstitü Kurulu ve Senatoda görüşülüp kabul edildikten sonra uygulanır. Enstitüler, Rektörün onayını alarak, yurt içi ve yurt dışında, diğer yükseköğretim, araştırma kurum ve kuruluşlarıyla işbirliğine ve ortak program yürütmeye karar verebilirler.

Lisansüstü programlar

MADDE 5 - (1) Lisansüstü programlar, tezli ve tezsiz yüksek lisans ile doktora programından oluşur. Bilimsel hazırlık programları ve kurslar da açılabilir.

Derslerin açılması

MADDE 6 - (1) Anabilim dallarının Senatoda kabul edilen programlarında gösterilen derslerden hangilerinin öğretime açılacağı, anabilim dalı kurulunun önerisi üzerine Enstitü Yönetim Kurulunda görüşülüp karara bağlandıktan sonra, yarı yıl başında ilan edilir.

(2) Anabilim dalının önerisi, her yarıyılta dersler başlamadan en az iki hafta önce enstitüye gönderilir. Süresi içinde bildirilmeyen dersler açılmaz, açılmayan derse öğrenci kaydedilemez.

(3) Anabilim dalı başkanlığının gerekçeli yazısı ve enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenen zorunlu haller dışında, bir yüksek lisans dersine üç öğrenciden az kayıt olursa o ders açılmaz.

Ders sorumluluğu

MADDE 7 - (1) Lisansüstü düzeydeki dersler, öğretim üyeleri tarafından verilir. Bir yarı yılda, bir öğretim üyesi dokuz krediden fazla ders açamaz.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı için bu sınırlama aranmaz.

Danışmanlık

MADDE 8 - (1) Anabilim dalı başkanlığı ve enstitü yönetim kurulu, lisansüstü öğretime başlamış her öğrenciye; bu Yönetmelikte belirtilen esaslar dahilinde, Üniversitenin öncelikle ilgili anabilim dalından olmak üzere öğretim üyeleri arasından bir danışman tayin eder. Rektörün onayı ile ek görevli, geçici süre ile görevli, yabancı uyruklu ve başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyelerine danışmanlık görevi verilebilir. *

(2) Öğretim üyelerine en çok altı, zorunlu hallerde enstitü yönetim kurulu kararı ile sekiz lisansüstü öğrencinin danışmanlığı verilebilir. Bu danışmanlara; danışmanlıkları verilecek yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin sayıları ile yardımcı danışmanlık ve tezsiz öğretimde kaç danışmanlık verilebileceğine enstitü yönetim kurulu, anabilim dallarının önerilerini dikkate alarak karar verir. Gerekli görülürse tayinindeki usul takip edilerek danışman değiştirilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Öğrenci Kontenjanı, Başvuru, Kabul, Giriş Sınavları, Özel Öğrenci, Yatay Geçiş ve İntibak

Öğrenci kontenjanlarının tespiti ve ilanı

MADDE 9 - (1) Lisansüstü programlara alınacak öğrenci sayıları anabilim dalı kurulunun görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu tarafından tespit edilir ve Rektör tarafından onaylanır.

(2) Enstitülerin öğrenci alacakları tezli ya da tezsiz yüksek lisans ve doktora programlarının adları, her programa alınacak öğrenci sayısı, son başvuru tarihi, mülakat tarihi, başvuru ve kayıt sırasında istenilecek belgeler, Rektörlükçe her yarıyıl başında ilan edilerek duyurulur.

Başvuru

MADDE 10 - (1) Lisansüstü öğretime giriş için başvuru, ilanda belirtilen usul ve şartlar yerine getirilerek ve istenilen belgeler eklenerek, bir dilekçe ile enstitü müdürlüğüne yapılır.

Öğrenci kabulü

MADDE 11 – (1) Tezli yüksek lisans programına, lisans mezuniyet notu, ALES puanı ve mülakat sonucu değerlendirilerek öğrenci kabul edilir.

(2) Doktora programına; lisans ve yüksek lisans başarı düzeyi, ALES puanı, ÜDS veya eşdeğer sınavların puanı ve mülakat sonucu değerlendirilerek öğrenci kabul edilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına, lisans mezuniyet notu ve ALES puanı değerlendirilerek öğrenci kabul edilir.

(4) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarına müracaatta; başvuru programın puan türünde standart ALES puanının en az 55 olma şartı aranır. Yabancı dil şartı ve mezuniyet not ortalaması aranmaz.

(5) Doktora programına başvurabilmek için adayların; ilgili alanda bir lisans veya yüksek lisans diplomasına, hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli Tıp, Diş Hekimliği ve Veteriner fakülteleri diplomasına, Eczacılık ile Fen fakülteleri lisans veya yüksek lisans derecesine veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları, başvuru programın puan türünde standart ALES puanı ile ÜDS (alanı ile ilgili) veya eşdeğer sınavlardan 55 almaları gerekmektedir. Bunlardan;

a) Lisans diploması ile doğrudan doktora başvurularında; ALES' den en az 70 ve lisans mezuniyet notunun en az %75, bağlı değerlendirme sisteminde 3.00/4.00 olması,

b) Yüksek lisans diploması ile başvuranlarda; mezuniyet not ortalamasının en az %80 ve lisans mezuniyet ortalamasının en az %60, bağlı değerlendirme sisteminde ise 2.40/4.00 olması,

c) Doktora programı için yüksek lisans gerektirmeyen programlarda mezuniyet notunun %65, bağlı değerlendirme sisteminde ise 2.60/4.00 olması şartı aranır.

(6) ALES puanı yerine, Yükseköğretim Kurulunca ilan edilen eşdeğer puanlar da geçerli sayılır. Yüksek lisans eğitimini tamamladıktan sonra doktora eğitimine en fazla bir yarıyıl ara vererek başvuruda bulunan adaylardan yeniden ALES puanı istenmez.

(7) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için; Tıp Fakültesi mezunlarının, ÜDS' den en az 55 puan almış olmaları, temel tıp puanının en az 50 olması veya ALES sayısal kısmından en az 55 puan almış olmaları gerekir. Tıp Fakültesi mezunu olmayanların ise yüksek lisans diplomasına, Diş Hekimliği ve Veteriner fakülteleri mezunlarının lisans derecesine sahip olmaları gerekir. Temel tıp puanı; TUS' un temel tıp bilimleri testi-I inci bölümünden elde edilen standart puanın 0,7, klinik tıp bilimleri testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilir.

(8) Yeni kurulan ve gelişmekte olan üniversiteler veya yüksek teknoloji enstitüleri adına Üniversitede yüksek lisans ve doktora eğitimi yapan araştırma görevlilerinin tez projeleri için gerekli finansman kendi üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerinin bilimsel araştırma birimleri bütçesinden karşılanır.

(9) Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile başvuru için asgari başarı düzeyleri tespit edilir. Bu durum ilanda belirtilir.

(10) Öğretim elemanı ve araştırmacı yetiştirilmesi amacıyla yapılan antlaşmalar çerçevesinde, Türk Cumhuriyetlerinin ve Türk topluluklarının üniversitelerinden ve yabancı ülkelerin üniversitelerinden gelen öğrenciler, dersleri takip edebilecek derecede Türkiye Türkçesi öğrendikten sonra, alanlarıyla ilgili anabilim dallarının lisansüstü programlarına ilgili anabilim dalının da görüşü alınarak sınavsız olarak kabul edilirler.”

Giriş sınavları

MADDE 12 – (1) Sınav ve mülakat jürilerine ilişkin işlemler Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenir, Enstitü Müdürü tarafından yürütülür ve denetlenir.

(2) Enstitü Yönetim Kurulu; mülakat yapmak üzere o anabilim dalının, yoksa yakın anabilim dallarının programında görevlendirilebilecek öğretim üyeleri arasından üç ya da beş kişi asil, iki kişi de yedek olmak üzere jüri seçer. Mülakat sınavı bir tutanakla kayıt altına alınır.

(3) Tezli yüksek lisans ve doktora programına başvuran adayların değerlendirmelerinin yapılabilmesi için mülakat notunun en az 50/100 olma şartı aranır.

(4) Lisansüstü eğitim programlarına girmek için başvuruda bulunan adayların başarılı sayılabilmesi için yapılacak değerlendirmede;

a) Tezli yüksek lisans programlarında; ALES puanının %55, mezuniyet notunun % 30, mülakat notunun %10, varsa yabancı dil puanının %5 ile çarpılarak toplanması ile elde edilen puanlara göre ve en yüksek olandan başlamak üzere adaylar sıralamaya tabi tutulur. İlan edilen kontenjan kadar asıl ve yedek aday belirlenir. Eşitlik halinde lisans mezuniyet notu yüksek olan adaya öncelik verilir.

b) Tezsiz yüksek lisans programlarında; ALES puanının %60'ı, lisans mezuniyet notunun % 40'ı alınıp, aritmetik ortalamaları bulunduktan sonra elde edilen puanlara göre, en yüksek olandan başlamak üzere adaylar sıralamaya tabi tutulur. İlan edilen kontenjan kadar asıl ve yedek aday belirlenir. Eşitlik halinde lisans mezuniyet notu yüksek olan adaya öncelik verilir.

c) Doktora programlarında; ALES puanının %50, mezuniyet notunun %20, mülakat notunun %20 ve ÜDS notunun %10 ile çarpılarak toplanması ile elde edilen puanlara göre ve en yüksek olandan başlamak üzere adaylar sıralamaya tabi tutulur. İlan edilen kontenjan kadar asıl ve yedek aday belirlenir. Doktora programına giriş için asgari başarı notu 65 puandır. Eşitlik halinde lisans mezuniyet notu yüksek olan adaya öncelik verilir.

Sınav sonuçlarının ilanı

MADDE 13 – (1) Lisansüstü öğretime kabul edileceklerin listeleri enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleştikten sonra ilan edilir. Adayların kayıt işlemleri enstitü tarafından belirlenen günlerde yapılır. Zamanında kayıt için şahsen başvurmayan ve istenilen belgeleri tamamlamayan veya enstitü yönetim kurulunca mazereti kabul edilmeyen adaylar, bu haklarını kaybederler. Bir öğrenci, lisansüstü programlardan ancak birine kayıtlı olabilir.

Özel öğrenci

MADDE 14 – (1) Bir yükseköğretim kurumu mezunu olup, belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler, anabilim dalı başkanlığının kabulü ve enstitü müdürünün onayı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Özel öğrencilik süresi en çok iki yıl yarıdır. Bu öğrenciler her yıl yarıda açılmış bulunan ve kayıtlı öğrencilerin aldığı en çok üç derse katılabilirler. Bunlar öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Derslere devam etmek, verilen ödevleri yapmak, sınavlara girmek zorundadırlar.

(2) Bu öğrencilerden, yüksek öğrenim hakkı elde edenlere, özel öğrenci statüsünde aldıkları derslerle ilgili bir muafiyet tanınmaz.

Yatay geçiş ve intibak

MADDE 15 – (1) Üniversitedeki enstitülerin birbirine benzer ve yakın anabilim dallarında veya başka bir yükseköğretim kurumunun eşdeğer lisansüstü programında; bir yarıyıldan fazla, tezli yüksek lisans en az dokuz, tezsiz yüksek lisans ve doktora en az altı kredilik dersi başarı ile tamamlamış öğrenci, lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. Yatay geçişle alınacak öğrenci sayıları, anabilim dalı başkanlıklarının önerileri üzerine, enstitü yönetim kurulunda görüşülerek ilan edilir. Başvuracak öğrencinin dilekçesine; kayıtlı bulunduğu programda okuduğu dersleri ve aldığı notları, kayıt tarihini, okuduğu yarıyılları ve disiplin durumunu gösteren bir belgeyi eklemesi gereklidir.

(2) Enstitü yönetim kurulu öğrenciden, başvuru için başka belgeler de isteyebilir ve lisans öğretimindeki yatay geçiş koşullarına benzer başka koşullar koyabilir. Bütün bu koşullar ve istenilen belgeler ilanda belirtilir. Okudukları derslerin hepsinden başarılı olmak koşulu ile not ortalaması tezli ve tezsiz yüksek lisans için %70, doktora için %80'den az olan öğrencilerin başvurusu kabul edilmez.

(3) Yatay geçiş için başvuranlar hakkında anabilim dalından görüş istenilir. Öğrencilerin durumları, anabilim dalı başkanlıklarınca programların ve derslerin eşdeğerlik ve yakınlıkları bakımından değerlendirilir. Yatay geçişi kabul edileceklerin muaf tutulacağı ve alacağı dersler ile danışmanı enstitüye önerilir. Kabul edilmeyeceklerin de nedeni bir raporla bildirilir. Enstitü yönetim kurulunda yatay geçiş isteği kabul edilen öğrencinin kaydı yapılır.

(4) Bilimsel hazırlık programına ve programlar içerisinde açılan kurslara yatay geçiş yapılamaz.

(5) Bir öğrencinin Üniversitede lisansüstü öğretime kaydolmadan en çok iki yıl önce, yurtiçi ya da yurtdışı yükseköğretim kurumlarından almış olduğu derslerden en az %80 alarak başardığı lisansüstü dersler, danışmanın ve anabilim dalı başkanının görüşü alınarak, enstitü yönetim kurulu kararı ile devam etmekte olduğu eşdeğer programa transfer edilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim-Öğretim, Ders Kayıtları, Sınav ve Değerlendirme, Kayıt Dondurma

Öğretim yılı

MADDE 16 – (1) Öğretim yılı güz ve bahar olmak üzere iki yarıyıldan oluşur. Gerekli durumlarda enstitü kurulunun teklifi ve Senato kararı ile yoğunlaştırılmış yaz yarıyılı açılabilir. Her yarıyıl, sınav dönemleri hariç en az ondört haftadır. Öğretim yılı takvimi Senato tarafından belirlenir.

Öğretim birimi

MADDE 17 – (1) Öğretim birimi kredidir. Bir kredi, sınav dönemleri hariç ondört haftalık öğretim süresi içinde haftada bir saatlik teorik, iki saatlik laboratuvar, dört saatlik proje, atölye ya da bağımsız klinik çalışmalarına tekabül eder. Bir dersin teorik ve çeşitli pratik çalışmaları kapsamı durumunda, her türlü çalışma için hesaplanacak krediler toplamı, o dersin kredisini oluşturur.

Program yaptırma ve kayıt yenileme

MADDE 18 – (1) Her yarı yılda öğrenciler, akademik takvimde belirlenen süre içinde, o yarı yılın dersler listesini inceleyerek anabilim dalı başkanınca ya da danışmanlarınca belirlenen dersleri seçerler; enstitü yönetim kurulunca belirlenen usule göre program yaptırma işlemlerini tamamlarlar. Yeterlik, tez, dönem projesi ve bitirme safhalarındaki öğrenciler de buldukları safhaya ilişkin program yaptırma işlemlerini tamamlamak zorundadırlar. Mazeretsiz olarak süresi içinde programını yaptırmayan veya mazereti enstitü yönetim kurulunca kabul edilmeyen öğrenciler, o yarıyıldaki öğretim programlarına katılamazlar ve bu süreyi kullanmış sayılırlar. Mazereti kabul edilen öğrenciler öğretim başlangıcından itibaren iki hafta içinde programlarını yaptırabilirler.

(2) Her programda ve her safhada iki yarıyıl üst üste kayıt yenileyip program yaptırmayan öğrencinin ilişiği kesilir.

(3) Danışmanın ve anabilim dalı başkanlığının iznini almak şartıyla, öğrenci, o yarıyıldaki aldığı derslerden bazılarını, dersler başladıktan en çok iki hafta içinde bırakabilir veya programına bazı dersleri ekleyebilir.

(4) Bir öğrenci bir yarıyıldaki en çok 15 kredilik derse kaydolabilir. Seminer, tez ve dönem projesi kredisiz olup bunun dışındadır.

(5) Danışman, ders ve tez dönemi dahil; enstitü yönetim kurulunca atandığı tarihten itibaren her yarıyıl danışmanı ve ikinci danışmanı olduğu yüksek lisans ve doktora öğrencileri için diğer tüm akademik ve idari yük ve görevlerine dahil olmak üzere, uzmanlık alanı dersi adlı ders açabilir. Bu öğrenciler açılan dersi birinci fıkrada belirtilen süre ve usulde almakla yükümlüdür. Uzmanlık alanı dersine ilişkin ilkeler, Senatoca kararlaştırılır ve ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından uygulanır.

Devam mecburiyeti

MADDE 19 – (1) Öğrencinin kaydolduğu bir dersin genel sınavına girebilmesi için;

a) Derslerin en az %70'ine, dersin uygulaması varsa uygulamaların en az %80'ine katılması, seminer, ödev, uygulama, proje ve benzerlerini süresi içinde ve başarılı olarak yapması gerekir.

b) Lisansüstü eğitim programlarına kayıtlı öğrencilere almış olduğu derslerin her birinden sayısı en az bir olmak üzere ara sınav yapılır.

(2) Ayrı ders niteliğindeki uygulama ve uzmanlık alanı özel konuları, proje, klinik, seminer ve benzerleri ile ilgili değerlendirmeler de ara sınavlar yerine geçebilir.

(3) Tekrar edilmesi gereken dersin veya derslerin müteakip yarı yılda açılmaması halinde, enstitü yönetim kurulu kararı ile tekrar durumunda kalan öğrenci en çok iki yarı yıl izinli sayılabilir. Bu durumdakiler, izinli sayıldıkları süre içinde öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Ders/dersler açılmayacak ise, danışmanın ve anabilim dalı başkanının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu kararı ile ders/dersler öğrencinin programından çıkarılabilir, yerine başka bir ders verilebilir.

Sınavlar

MADDE 20 – (1) Her yarıyıl derslerin bitiminde, süresi üç hafta olan bir sınav dönemi vardır. Sınav programları, anabilim dalı başkanlıkları tarafından hazırlanır ve sınav dönemi başlamadan en az bir hafta önce ilân edilir. Sınavlar, programda gösterilen gün, saat ve yerde yapılır.

(2) Sınavlar genellikle yazılı olarak yapılır. Ancak, her yarıyıl başında ders sorumlusunun isteği, anabilim dalı başkanının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla sınavlar sözlü veya hem yazılı hem sözlü yapılabilir. Sorumlu öğretim elemanının sınav günü Üniversitede bulunmaması halinde, sınavı kimin yapacağı anabilim dalı başkanı tarafından belirlenerek, enstitü müdürlüğüne bildirilir. Sınavların düzenli bir şekilde yürütülebilmesini anabilim dalı başkanı sağlar.

(3) Sınav sonuçları ve sınav evrakının, sınavı takip eden en çok üç gün içinde anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye gönderilmesi gerekir. Sınav sonuçları, enstitü tarafından ilân edilir. Sınav evrakı enstitüde bir yıl saklanır.

(4) Öğrenci sınav sonuçlarına, sonuçların ilanından itibaren en geç bir hafta içinde enstitü müdürlüğü nezdinde itiraz edebilir. Sınav evrakı, ders sorumlusu tarafından incelenir; maddî hata varsa, anabilim dalı başkanı ve enstitü müdürünün onayı ile düzeltilebilir.

(5) Ara ve genel sınavlara enstitü yönetim kurulunca kabul edilen mazereti nedeniyle katılamayan öğrencilere, bir sonraki yarı yıl başlamadan önce bir sınav hakkı verilebilir. *

Değerlendirme

MADDE 21 – (1) Bir dersten başarılı sayılmak için genel sınavlarda yüksek lisans öğrencilerinin en az %70, doktora öğrencilerinin ise en az %80 almaları ve ara sınav ile genel sınavın aritmetik ortalamalarının yüksek lisans öğrencileri için en az %65, doktora öğrencileri için en az %75 olması gerekir. Lisansüstü derslerde bütünleme sınavı yapılmaz.

(2) Başarı notu, ara sınav notu ile genel sınav notunun aritmetik ortalaması alınarak hesaplanır.

(3) Enstitü kurulunca belirlenmek şartıyla, ayrı ders niteliğindeki proje, klinik, uygulama ve benzerlerinden yarıyıl içinde alınan not, başarı notu sayılabilir.

(4) Her türlü programda; seminer, dönem projesi, uzmanlık alanı dersi ve tez değerlendirmeleri, başarılı/başarısız şeklinde yapılır.

Kayıt dondurma

MADDE 22 – (1) Hastalık, doğum, doğal afet, askerlik hizmeti, yurt dışı görevlendirmelerde mazeretin vukuundan itibaren, eğitim öğretime devamı engelleyen diğer nedenlerden ötürü devam edemeyen öğrenciler ise derslerin başlamasını takiben en geç iki hafta içinde mazeretlerini belgelendirmeleri ve enstitü yönetim kurulunca kabul edilmesi koşuluyla kayıt dondurabilir. Öğrenim süresince en çok iki yarı yıl kayıt dondurulabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bilimsel Hazırlık Programları

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 23 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarında, nitelikleri aşağıda belirtilen adayların eksikliklerini gidermek amacıyla, anabilim dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile en az bir yarıyıl, en çok bir yıl süreli bilimsel hazırlık programı uygulanır. Bu programın süresi, öğrencinin lisansüstü programının süresinden sayılmaz. Bilimsel hazırlık programına aşağıda nitelikleri belirtilen adaylar kabul edilir: *

a) Lisans derecesini başvurdukları yüksek lisans veya doktora programından farklı alanda almış olan adaylar,

b) Lisans derecesini başka bir yükseköğretim kurumundan almış olan yüksek lisans programı adayları,

c) Lisans veya yüksek lisans derecelerini başka bir yükseköğretim kurumundan almış olan doktora adayları,

ç) Lisans veya yüksek lisans derecesini başvurdukları doktora programından farklı alanda almış olan adaylar.

Bilimsel hazırlık programı uygulama esasları

MADDE 24 – (1) Bilimsel hazırlık programlarına, öğrenci kabulü ve giriş sınavları ile ilgili koşulları yerine getiren öğrenciler kabul edilir. Bu programa özel öğrenci kabul edilmez.

(2) Bu programda okutulacak derslerin açılması ve öğrencilerin kaydedilmeleri ile sınavlarının yapılması ve değerlendirilmesi yüksek lisans ve doktora programlarında uygulanan esaslara göre yapılır.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınan dersler, yüksek lisans için lisans; doktora için yüksek lisans derslerinden seçilebilir. Bu takdirde öğrenci yüksek lisans için lisans; doktora için yüksek lisans programının derslerine devam ettirilir. Lisansüstü dersler bu program dahilinde öğrenciye verilebilir, ya da ayrı dersler açılıp ayrı bir program da uygulanabilir. Bu programda alınan dersler lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak, bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci anabilim dalı başkanının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile bilimsel hazırlık programı derslerinin yanı sıra 6 krediyi geçmemek koşulu ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

(4) Bilimsel hazırlık programı için bir takvim yılı içinde iki yarıyıl ders açılır. Öğrenci bir yarı yılda alıp başaramadığı dersi, ertesi yarı yılda ders açılmış ise tekrar edebilir. Yaz yarı yılı açılmış ise bu yarıyıldan öğrenci, ancak başarılı olamadığı dersleri alabilir. Yaz yarıyılı açılmayacak ise tekrar edilemeyen dersler için bir bütünleme hakkı tanınır. Öğrenci, bütünleme veya tekrar hakkından birini tercih edebilir. Tekrar ya da bütünleme sonucunda başarılı olamayan öğrencinin ilgili enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Öngörülen derslerini başarı ile tamamlayan öğrenciler takip eden dönemde lisansüstü öğretime devam ederler.

(6) Bilimsel hazırlık programına kaydedilen öğrenciler, lisansüstü öğretimdeki diğer öğrencilerle aynı hak ve yükümlülükler sahiptirler.

(7) Öğrenciye isterse, bilimsel hazırlık programında aldığı dersleri ve başarı durumunu gösteren bir belge verilir.

ALTINCI BÖLÜM

Tezli, Tezsiz Yüksek Lisans Programları

Amaç ve kapsam

MADDE 25 – (1) Yüksek lisans programı, tezli ve tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir. Enstitülerin bütün anabilim dallarında tezli yüksek lisans programı uygulanır. Anabilim dallarında tezsiz yüksek lisans programı da uygulanmasına, anabilim dalı kurulunda ve enstitü kurulunda görüşüldükten sonra Senato karar verir.

(2) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programı uygulanan anabilim dalında bu programlar arasında, en geç ikinci yarı yılın sonunda olmak üzere geçiş yapılabilir. Geçiş öğrencinin isteği üzerine danışmanın ve anabilim dalı başkanlığının olumlu görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile yapılır. Geçiş yapan öğrenci, geçtiği programın kalan öğretimini tamamlamak ve koşullarını yerine getirmek zorundadır.

Tezli yüksek lisans programı

MADDE 26 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanmasını sağlamaktır.

(2) Bu program toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders ile bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Öğrenci, en geç üçüncü yarıyılın başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır.

(3) Öğrencinin alacağı en çok iki ders ya da en fazla toplam altı kredi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca dersler enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de seçilebilir.

Süre ve ilişik kesme

MADDE 27 – (1) Tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi dört yarıyıldır. Öğrenci daha kısa sürede de mezun olabilir; ancak üçüncü yarı yıl sonundan önce tez sınavına giremez.

(2) Dört yarıyıldan, öğrenci aynı derse ve seminere en çok iki defa kayıt yaptırabilir. Aynı ders veya seminerden iki defa başarısız olan, dört yarıyıl sonunda kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için danışmanı, ilgili dönemlerin bitimini takiben bir ay içinde tez çalışmasının başarı durumunu belirtir raporu enstitüye gönderir. Tez çalışmasından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız olan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Kredili derslerini ve seminer dersini bitiren, ancak tez çalışmasını dört yarı yıl sonuna kadar tamamlayamadığı için tez sınavına giremeyen bir öğrenciye, enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile tezini jüri önünde savunması için en çok iki yarı yıl ek süre verilir. Bu süre sonunda tezini tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Bu Yönetmelik hükümlerine göre enstitü ile ilişkisi kesilen öğrenciler, daha önce kayıtlı oldukları bilim dalına, bilim dalı olmayanlar da aynı anabilim dalına tekrar başvuramaz ve kayıt yaptıramaz.

Tez danışmanı atanması

MADDE 28 – (1) Tezli yüksek lisans programında, anabilim dalı başkanlığı; anabilim dalı kurulu kararı ile her öğrenci için, en geç birinci yarıyılın ilk haftası içinde, tez danışmanını ve ikinci yarıyılın sonuna kadar da tez konusunu enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez konusu önerisi enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

(2) Tez niteliğinin birden fazla tez danışmanını gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. İkinci tez danışmanının atanması, tez danışmanının gerekçeli önerisi, anabilim dalı kurulu kararı, tez konusunda enstitü müdürünün seçeceği bir veya iki hakemin olumlu raporu üzerine, enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

(3) Tez danışmanının değişmesi halinde veya gerekli görüldüğü durumlarda, ikinci tez danışmanı aynı yöntemle değiştirilebilir. İkinci tez danışmanının yükü tez danışmanının yüküne eşdeğerdir. Tezin yönetimi ile ilgili konularda tez danışmanı, gerekli görüldüğü hususlarda ikinci tez danışmanının görüşünü alarak karar verir.

(4) Tez danışmanı ve ikinci tez danışmanı öğretim üyeleri arasından seçilir.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 29 – (1) Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrenci, tez çalışmasında elde ettiği sonuçları, enstitü yönetim kurullarınca belirlenen tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Danışmanı tarafından tezinin tamamlandığı kabul edilen öğrenci, tezinin ciltsiz altı kopyasıyla birlikte, tez sınavına girmek üzere enstitü müdürlüğüne, anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile başvurur.

(3) Yüksek lisans tez jürisi, enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunca atanır. Jüri biri öğrencinin tez danışmanı ve en az biri Üniversite içindeki başka anabilim dalından veya başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç ya da beş kişiden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

(4) Jüri üyeleri, tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren, en geç bir ay içinde toplanarak, tezin kabul edilip edilemeyeceğini veya varsa gerekli düzeltmelerin yapılmasını salt çoğunlukla kararlaştırır. Jüri raporlarında, üyelerin salt çoğunluğunun görüşünün olumsuz olması halinde öğrenci tez savunma sınavına alınmaz. Tezin yeterli görülmesi halinde öğrenci en fazla bir saat süreli tez sınavına alınır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru cevap bölümünden oluşur. Tez sınavı dinleyicilere açık olarak yapılır.

(5) Tez danışmanının, sınava katılmadığı ve sınav jürisinin çoğunluğunun sağlanamadığı durumlarda, enstitü müdürünün onayı ile sınav en çok iki hafta ertelenebilir. Bu ertelemeyen sonra da danışmanın veya varsa ikinci danışmanın katılmaması durumunda jüri danışmansız olarak toplanıp sınavı yürütebilir. *

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye yazıyla bildirilir. Bu yazıya kişisel raporlar ve ortak rapor eklenir. Tezi reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişiği kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç üç ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da tezi kabul edilmeyen öğrencinin enstitü ile ilişiği kesilir.

Yüksek lisans diploması

MADDE 30 – (1) Tez sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin düzeltilmiş ve ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden danışmanı veya sınav jürisinin en az bir üyesi tarafından uygun bulunan öğrenciye yüksek lisans diploması verilir.

(2)Yüksek lisans diploması üzerinde, öğrencinin izlemiş olduğu anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur. *

Tezsiz yüksek lisans programı

MADDE 31 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı; öğrenciye mesleki konularda derin bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Tezsiz yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretimde de yürütülebilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programına ilişkin esaslar şunlardır:

a)Bu program toplam otuz krediden az olmamak koşuluyla en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci dönem projesinin alındığı yarıyıldan itibaren dönem projesine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır. Öğrenci dönem projesine öğreniminin dördüncü veya beşinci yarıyılında kaydolabilir.

b) Dönem projesi, danışman tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir ve enstitü müdürlüğünün istediği sayıda enstitüye gönderilir. Ortaöğretim alan öğretmenliklerinde dönem projesi aranmaz.

c) Öğrencinin alacağı en çok üç ders ya da en fazla toplam dokuz kredi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla lisans derslerinden seçilebilir.

ç) Tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı uygulanır. Bu sınav, bu Yönetmeliğin 29 uncu maddesinde belirtilen usullerde kurulan jüri tarafından o dönem mezunlarının hepsi için toplu halde yazılı veya sözlü olarak yapılır. Sonuç enstitüye bildirilir. Sınavda başarısız olan öğrenci, üç ay içerisinde tekrar sınava alınır; ikinci kez başarısız olması halinde enstitü ile ilişiği kesilir.

Danışman atanması

MADDE 32 – (1) Tezsiz yüksek lisans programında, enstitü anabilim dalı başkanlığı; her programın öğrencileri için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesini, en geç birinci yarıyılın ilk haftası içinde belirler.

Süre ve ilişik kesme

MADDE 33 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi en fazla altı yarı yıldır. kaydolduğu bir dersten veya projeden iki kez başarısız olan öğrencinin ilişkisi bu süreden önce kesilir ve bu Yönetmelik hükümlerine göre enstitü ile ilişkisi kesilen öğrenciler, aynı enstitünün aynı tezsiz yüksek lisans programına başvuramaz ve kayıt yaptıramaz.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 34 – (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan yüksek lisans öğrencisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı ve var ise verilen ünvan bulunur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 35 – (1) Doktora programının amacı; öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır. Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin;

- a) Bilime yenilik getirme,
- b) Yeni bir bilimsel yöntem geliştirme,
- c) Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini yerine getirmesi gereklidir.

(2) Doktora programı, yüksek lisans derecesi olan öğrenciler için toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, en az bir seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az 42 kredilik on dört adet ders, en az iki seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur.

(3) Lisansüstü dersler, danışmanın ve anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisansüstü derslerden de seçilebilir.

(4) Lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

Süre ve ilişik kesme

MADDE 36 – (1) Doktora programı tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için sekiz yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıldır.

(2) Öğrenci daha kısa sürede de mezun olabilir. Ancak, tez önerisinin kabulünden itibaren en az iki yarıyıl tamamlanmadan mezun olamaz. Başarısız olan öğrencinin enstitü ile ilişkisi bu süreden önce kesilebilir.

(3) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde öğrenci aynı derse en çok iki defa kayıt yaptırmaz. Aynı ders veya seminerden iki defa başarısız olan, bu süre sonunda kredili derslerini ve seminerlerini başarıyla tamamlayamayanlar veya ilgili enstitünün öngördüğü en az genel not ortalamasını tutturamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Kredili derslerini başarı ile bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtildiği üzere sekiz yarıyıl sonuna, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci için on yarıyıl sonuna kadar tamamlayamadığı için tez sınavına giremeyen bir öğrenciye, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile tezini jüri önünde savunması için en fazla dört yarı yıl ek süre verilir. Bu süre sonunda tezini tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Bu Yönetmelik hükümlerine göre enstitü ile ilişkisi kesilen öğrenciler, daha önce kayıtlı oldukları bilim dalına, bilim dalı olmayanlar da aynı anabilim dalına tekrar başvuramaz ve kayıt yaptıramaz.

Tez danışmanı atanması

MADDE 37 – (1) Anabilim dalı başkanlığı, anabilim dalı kurulu kararı ile her öğrenci için en geç birinci yarıyılın ilk haftası içinde tez danışmanını enstitüye önerir. Tez danışmanı önerisi enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Danışman atanması, gerekçesi anabilim dalı başkanlığınca belirtilip enstitü yönetim kurulunca kabul edilmek kaydıyla birinci yarıyılın sonuna kadar geciktirilebilir. Danışman atanmadığı durumlarda, danışmanlık görevi anabilim dalı başkanı tarafından yürütülür.

(2) Tez niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda, ikinci tez danışmanı tez önerisi savunmasından sonra atanır. İkinci tez danışmanının atanması, tez danışmanının gerekçeli önerisi, anabilim dalı kurul kararı, tez konusunda enstitü müdürünün seçeceği bir veya iki hakemin olumlu raporu üzerine, enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Tez danışmanının değişmesi halinde veya gerekli görüldüğü durumlarda ikinci tez danışmanı aynı yöntemle değiştirilebilir. İkinci tez danışmanının yükü tez danışmanının yüküne eşdeğerdir. Tezin yönetimi ile ilgili konularda tez danışmanı, gerekli gördüğü hususlarda ikinci tez danışmanının görüşünü alarak karar verir.

(3) Danışmanlık görevi öncelikle anabilim dalı öğretim üyeleri arasında dağıtılır ve tez danışmanı ile ikinci tez danışmanı öğretim üyeleri arasından seçilir.

Yeterlik sınavı

MADDE 38 – (1) Yeterlik sınavının amacı; öğrencinin temel konular ve doktora çalışması ile ilgili konularda derinliğe sahip olup olmadığının sınanmasıdır.

(2) Yeterlik sınavlarına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Yeterlik sınavları, yılda iki kez yarıyıl sonu sınavlarından sonraki üç ay içerisinde yapılır.

b) Doktora için gerekli dersleri ve seminerleri tamamlayan öğrenci, bu fıkranın (d) bendinde belirtilen yabancı dil başarı belgesini almış olmak kaydıyla, yeterlik sınavına girebilir. Ancak yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

c) Yeterlik sınavları; enstitü anabilim dalı başkanlığı tarafından önerilen, enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan ve sürekli görev yapan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurabilir.

ç) Doktora yeterlik komitesinin kararları enstitü yönetim kurulunda onaylandıktan sonra geçerlilik kazanır.

d) Doktora yeterlik sınavına girebilmek için; ÜDS'nden 100 üzerinden en az 55 puan ya da Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenen yabancı dil sınavlarının birinden buna eş değer puan almış olmak gerekir. Yabancı uyruklular, kendi anadili dışındaki diğer yabancı dillerden veya Türkçe'den sınava tabi tutulurlar. Yabancı uyruklu öğrencilerin yabancı dil sınavlarının nasıl yapılacağı Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenir. *

e) Yeterlik sınavına girilmesi gereken son yarıyla kadar, belirtilen merkezi yabancı dil yeterlik sınavında başarısız olan doktora adayları, Senato tarafından belirlenen esaslara göre yabancı dil hazırlık programına öğrenci olarak kaydedilebilirler. Bu programda geçirilen süre öğrenim süresine dahil edilmez. Üniversitede yabancı dil hazırlık programı açılmaması durumunda, yabancı dil hazırlık programı açan diğer yükseköğretim kurumlarının programlarına kaydolabilmeleri ya da kendi olanaklarıyla yabancı dil öğrenebilmeleri için bir yıl izinli sayılabilirler. Bu program veya izin süresi en çok bir takvim yılı olup, bu süre sonunda belirtilen merkezi yabancı dil yeterlik sınavında başarılı olamayan öğrencilerin enstitü ile ilişkileri kesilir.

f) Doktora yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Doktora yeterlik komitesi, sınav jüri önerileri ve öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı ve başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, anabilim dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

g) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyıldaki tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

ğ) Doktora yeterlik komitesi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, bu Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında öngörülen sürelerden sonra da fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Fazladan alınacak dersi/dersleri; altıncı yarıyılın, lisans diplomasıyla kayıt yaptıranlarda ise sekizinci yarıyılın sonuna kadar başarıyla tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

h) Lisans derecesi ile kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci yüksek lisans programına geçebilir. Geçiş işlemi en erken ikinci, en geç üçüncü yarıyıl sonunda anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile öğrencinin başvurusu üzerine enstitü yönetim kurulu kararı ile gerçekleşir. Bu öğrencilerin doktora öğrenimi sırasında kullandıkları süre yüksek lisans öğreniminde kullanılmış sayılır.

ı) Öğrencilerin doktora aşamasında eğitim bilimlerine ait, Gelişim ve Öğrenme ile Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersini almaları ve doktora tez savunma sınavına girebilmesi için de bu derslerden başarılı olmaları gerekir. Bu dersler not ortalamasına dahil edilmez. Öğrenci, bu dersleri veya eşdeğerini almış ise muaf sayılabilir.

Tez izleme komitesi

MADDE 39 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka enstitü anabilim dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanın olması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki yarıyıllarda, anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 40 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci; en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur.

(2) Öğrenci tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(3) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar anabilim dalı başkanlığınca tez önerisi savunmasını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(4) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen bir öğrenci üç ay içinde; danışman ve tez konusunu değiştiren bir öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir yıl sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 41 – (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları enstitü yönetim kurullarınca belirlenen tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır. Danışmanı tarafından tezinin tamamlandığı kabul edilen öğrenci, tezinin ciltsiz sekiz kopyasıyla birlikte hakemli dergilerde yayınlanmış/yayına kabul edilmiş bir yayını da ekleyerek tez sınavına girmek üzere anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile enstitü müdürlüğüne başvurur.

(2) Doktora tez jürisi, anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az biri başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi olmak üzere beş kişiden oluşur.

(3) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak, tezin kabul edilip edilemeyeceğini veya varsa gerekli düzeltmelerin yapılmasını, salt çoğunlukla kararlaştırır. Jüri raporlarında, üyelerin salt çoğunluğunun görüşünün olumsuz olması halinde öğrenci tez savunma sınavına alınmaz. Tezin yeterli görülmesi halinde öğrenci en az bir saat süreli tez sınavına alınır. Doktora tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru cevap bölümünden oluşur. Tez sınavı dinleyicilere açık olarak yapılır.

(4) Tez danışmanının veya başka yükseköğretim kurumundan görevlendirilen jüri üyelerinin katılamaması durumunda, enstitü müdürünün onayı ile sınav en çok iki hafta ertelenebilir. Danışmanın veya varsa ikinci danışmanın jüri üyesi olarak bulunamayacağı durumlarda sınav, enstitü yönetim kurulunun kuracağı yeni jüri tarafından danışmansız olarak yapılabilir.

(5) Tez sınavının tamamlanmasından sonra, jüri, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye yazıyla bildirilir. Bu yazıya kişisel raporlar ve ortak rapor eklenir. Tezi reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç altı ay içinde gereğini yaparak, tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da tezi kabul edilmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Doktora diploması

MADDE 42 – (1) Tez sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, doktora tezinin düzeltilmiş ve ciltlenmiş en az üç kopyasını, tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden, danışmanı veya sınav jürisinin en az bir üyesi tarafından uygun bulunan öğrenciye doktora diploması verilir.

(2) Doktora diploması üzerinde, öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur. *

SEKİZİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 43 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; Üniversitelerarası Kurulca hazırlanan ve 1/7/1996 tarihli ve 22683 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümleri ile enstitü ve Senato kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 44 – (1) 5/11/1996 tarihli ve 22808 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Fırat Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 2007-2008 eğitim-öğretim yılı güz yarıyılına kadar doktora tez sınavına girecek öğrencilerden, hakemli dergilerde yayımlanmış/yayıma kabul edilmiş bir yayın şartı aranmaz.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce Lisansüstü eğitim ve öğretime başlamış olup, henüz doktora yeterlik sınavlarına girebilmek için gerekli yabancı dil sınavlarını vermemiş öğrenciler hakkında; doktora yeterlik sınavına girebilmek için, ÜDS’den 100 üzerinden en az 50 puan yada Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenen yabancı dil sınavlarının birinden buna eşdeğer puan almış olmak şartı aranır. *

Yürürlük

MADDE 45 – (1) Bu Yönetmelik 2006-2007 eğitim-öğretim yılı başında yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 46 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Fırat Üniversitesi Rektörü yürütür.

*) 29 Kasım 2007 tarih ve 26715 sayılı Resmi Gazete